

Digitalisering**”Det är en rörelse som pågår inom BIM”**

Publicerad: 15 April 2021, 14:56

★ För dig som prenumerant

Det rör sig i BIM-världen just nu, berättar Susanne Nellemann Ek, vd för BIM Alliance.

Foto: Viktor Fremling

Allt fler delar av samhällsbyggnadssektorn börjar få upp ögonen för nyttan med BIM, vilket ger upphov till nya frågeställningar. ”Fler börjar fundera på hur en digital modell ska påverka anbuden”, säger Susanne Nellemann Ek, vd för BIM Alliance.

Det rör på sig i BIM-världen just nu, vilket ökar behovet av guider och information till alla delar i samhällsbyggnadssektorn. Det är något som branschföreningen BIM Alliance arbetar för just nu.

– Det är flera saker som händer just nu som innebär att det kan vara bra att öka kunskapen i branschen, säger Susanne Nellemann Ek, vd för BIM Alliance.

Allt fler beställare har fått upp ögonen för nyttan som en digital informationsmodell har i förvaltningsskedet.

– Byggherrar som förvaltar själva är de som går i bräschen här. Framförallt Akademiska Hus och Vasakronan ligger långt framme och ser hur de själva kan använda BIM, men även kommunerna börjar se fördelarna, säger Susanne Nellemann Ek.

LÄS MER: Därför måste vi prata om BIM och upphovsrätten

Men detta ger upphov till en ny fråga: Vilka rättigheter och skyldigheter följer med i modellerna i det arbete som arkitekter och konstruktörer har utfört i projekteringsskedet, och hur kan de anpassa sitt erbjudande för att kunna ta betalt för de mervärden som skapas med digitala modeller?

– Det uppstår en osäkerhet om modellen är något som ingår i uppdraget eller om det ska ses som ett internt dokument. Det här med att ta betalt för mervärden är något som jag tror arkitekter och konstruktörer sitter och filar på just nu, säger Susanne Nellemann Ek.

Frågan är viktig även för byggentreprenörerna. Tillgången på en digital modell kan påverka byggkostnaderna och med hjälp av BIM skulle en byggare kunna lämna lägre anbud.

– Det är en rörelse som pågår just nu inom BIM. I princip görs all projektering i större projekt i BIM i dag, medan en undersökning visar att 30 procent av entreprenörerna arbetar med modellbaserad information i produktionen. Allt fler förvaltare ser också nyttan. Vi vill öka kunskapen om att avtalsjuridiken kring detta egentligen inte är så komplicerad, säger Susanne Nellemann Ek.

LÄS MER: Upphovsrätt och samhällsbyggnad – så funkar det

BIM Alliance tog initiativet till en studie för att fånga in frågeställningarna kring BIM och avtalsjuridiken. Initiativet fick stöd från SBUF och nu drivs det som ett projekt med Mårten Lindström som ledare.

– Tanken är att vi ska ta fram standardformuleringar och checklistor som gör det lättare för alla aktörer att hantera de juridiska frågorna kopplade till BIM, säger Susanne Nellemann Ek.

Hon tror att branschen börjar närma sig den vision som man hade när BIM-arbetet inleddes för 20 år sedan.

– Det kommande kravet på klimatdeklaration kommer att driva utvecklingen framåt. För att hålla reda på alla olika byggmaterial och deras klimatpåverkan på ett effektivt sätt krävs digitala modeller och arbetssätt. Det är också enda sättet att på ett trovärdigt sätt kunna redovisa en byggnads klimatavtryck, säger Susanne Nellemann Ek.

ANDERS SILJEVALL

Reporter

anders@byggindustrin.se

Mer inom ämnet